

Иступање првог потпредседника Владе и министра спољних послова Ивице Дачића на седници Савета безбедности о УНМИК-у:

Поштовани председниче, цењени чланови Савета безбедности,

Нажалост, обраћам вам се у тренутку када се читав свет суочава са великим изазовом пандемије корона вируса и желим да изразим наду да ћемо заједничким деловањем, уз међусобну солидарност и сарадњу, врло брзо успети да превазиђемо ову тешку ситуацију. Искористио бих ову прилику да упутим изразе најдубљег саучешћа породицама жртава корона вируса у читавом свету и искажем снажну солидарност Србије са свим земљама погођеним пандемијом. Желим да укажем на важност одржавања ове седнице јер она представља снажну поруку људима на Косову и Метохији да у овим тешким тренуцима они нису остављени сами и да више него икада бринемо за њих, свесни чињенице да су и пре избијања епидемије они живели у тешким условима. Ми смо предузели одлучне мере да помогнемо Србима на Косову и Метохији у сузбијању епидемије – доставили смо медицинску и заштитну опрему, послали лекаре и медицинске раднике, али смо, такође, од почетка изражавали спремност на пуну сарадњу са Албанцима и заједнички рад са представницима привремених институција у Приштини у борби са епидемијом. Међу зараженима са Косова и Метохије који се лече у централној Србији има и Срба и Албанаца, а прошле недеље смо Институту за јавно здравље у Приштини донирали 1000 тестова за утврђивање присуства корона вируса. Желим да нагласим да ћемо ми наставити да свима пружамо неопходну помоћ и солидарност у овом тешком тренутку и да су сада најважнији људски животи и борба са корона вирусом. Тако да ћу се само кратко осврнути на протекли период који извештај обухвата.

Даме и господо,

Србија је небројено пута, а посебно у протеклих годину дана, изражавала снажну посвећеност изналажењу компромисног решења за питање Косова и Метохије које би обезбедило трајни мир и стабилност и показивала спремност да се до таквог решења дође на начин којим ниједна страна не би добила све, али би добила довољно да решење

постане дугорочно и одрживо. На све једностране и дискриминаторске акте привремених инситутција самоуправе у Приштини, Србија је реаговала одмерено, не уводећи контра-мере и понашајући се као одговоран партнер, који даје свој допринос стабилизацији прилика и обезбеђивању услова да се дијалог несметано одвија.

Надали смо се да октобарски избори на Косову и Метохији и формирање нових власти у фебруару ове године представљају добру прилику да привремене институције самоуправе у Приштини окрену нови лист у свом односу према дијалогу, да коначно покажу спремност за разговоре и повуку спорну одлуку о таксама због којих је дијалог већ дуже време блокиран. Међутим, сусрели смо са још екстремнијим ставовима и потпуном неспремношћу за дијалог, што се најбоље видело у програму и одлукама владе Албина Куртија. Однос према таксама које је Приштина увела на робу из централне Србије и Босне и Херцеговине, а које су нанеле немерљиву политичку и економску штету не само Србији већ и читавом региону, јасан је показатељ њиховог односа према дијалогу. Упркос свему, ми смо наставили да показујемо своју посвећеност решавању свих важних животних питања наших грађана, да тежимо већем повезивању и унапређењу слободе кретања, протока робе, капитала, услуга и људи. Водећи рачуна првенствено о томе и као гест добре воље, потписали смо недавно писма о намерама о успостављању авио и железничког саобраћаја између Београда и Приштине, као и изјаву о намери за завршетак аутопута између два града. Овом приликом желим да захвалим специјалном изасланику председника САД амбасадору Ричарду Гренелу за иницијативу и све напоре које је уложио у постизање договора. Подршка и помоћ дијалогу је увек добродошла. Надамо се да ће и ангажман ЕУ ускоро добити нови моментум именовањем Мирослава Лајчака за специјалног представника ЕУ за дијалог између Београда и Приштине и да ће одмах након окончања пандемије бити створени услови за наставак дијалога. Од тога нас дели само један корак Приштине, а то је укидање такси и тзв. реципрочних мера које потпуно негирају и поништавају све што смо постигли у дијалогу у Бриселу од 2012. године до данас. Небројено пута смо чули позиве са свих страна на укидање неразумних такси, укључујући и на седницама Савета безбедности УН, али Приштина је упорно одбијала да то учини.

Зато још једном желим да подсетим да је резолуција 1244 једини важећи документ УН који мора да се поштује, као и да је формирање Заједнице српских општина обавеза Приштине из Бриселског споразума.

Овом приликом још једном желим да позовем на повратак дијалогу и одустајање од једностранних потеза. Тренутна ситуација нам више него икад показује колико морамо бити упућени једни на друге и колико је важна сарадња и повезаност. Нажалост, тренутна политичка атмосфера на Косову и Метохији довела је и до тога да се чак и помоћ и солидарност Србије у контексту борбе против корона вируса политизује и искоришћава за бруталне нападе и непримерене оптужбе, што је осудила и читава међународна заједница.

Морам још једном да нагласим да је довођење антицивизацијских такси у везу са повлачењем признања једнострано проглашене независности Косова неприхватљиво, поготово имајући у виду да, по сопственом признању, Приштина свуда у свету активно

лобира за признање тзв. Косова, у чему, како сами кажу, имају несебичну помоћ неких од вас. Ако већ од нас тражите да прекинемо са кампањом за повлачење признања, није ли логично да најпре ви престанете да лобирате у корист једнострано проглашене независности Косова, као и да то исто затражите од тзв. косовских власти? Када се у фебруару ове године појавила лажна вест да је Јамајка признала једнострано проглашену независност Косова, представници Приштине, укључујући Хашима Тачија и Баџета Пацолија су се захвалили америчком конгресмену Елиоту Енгелу за помоћ. Исти тај конгресмен Елиот Енгел и сенатор Роберт Менендес су 13.априла 2020. упутили писмо државном секретару Мајку Помпеу у којем траже објашњење зашто САД "нису увеле Србији санкције и активно извршиле притисак да оконча своје деловање у глобалној кампањи повлачења признања". Реците ми, да ли овакви потези доприносе стварању климе за наставак дијалога? Само ако сви престану да лобирају тако нешто се може тражити и од Србије.

Поштоване чланице Савета безбедности,

Уколико желимо да градимо заједничку будућност, морамо да поступамо одговорно, морамо да кажемо да су највеће жртве сукоба на Косову и Метохији недужни цивили, без обзира на њихову етничку припадност. Не можемо дозволити да једна страна у потпуности преузме улогу жртве и негира злочине који су чињени против српског становништва. Породице жетелаца у Старом Грацком, убијене деце у Гораждевцу, пострадалих код Радоњићког језера и у Клечки, као и свако од оних 200.000 Срба која је Ослободилачка војска Косова протерала са Косова и Метохије, од којих је само 1,9% остварило трајни повратак, а који ни после више од 20 година због безбедности не могу да се врате својим домовима на Косову и Метохији, такође заслужују одговоре. Стога се надамо да ће рад Специјалног суда за злочине на Косову и Метохији допринети достизању правде за све жртве.

Поштоване чланице Савета безбедности,

У тренуцима када се цео свет суочава са једним од највећих изазова у овом веку и када је неопходно показати зрелост и озбиљност, приштинске власти су демонстрирале да за њих безбедност и животи људи нису на првом месту и да за њих не постоји ништа важније од тога ко ће бити на власти.

Политичке поруке представника нове владе којој је након непуне два месеца од формирања изгласано неповерење, можете узети за озбиљно или не, сматрати их изјавама за унутрашњу политичку употребу или као поруке за међународну јавност. Чињеница је, међутим, да у сваком тренутку свака реч коју изговоримо и одлука коју донесемо може имати несагледиве последице за сваког грађанина. Одговорност је још већа уколико имате осетљиву ситуацију као што је то случај на Косову и Метохији. Највеће жртве политике, која не показује спремност за компромисно решење које би задовољило интересе и српске и албанске стране, нису политичари већ Срби на Косову и Метохији, који се свакодневно суочавају са физичким нападима, претњама и порукама мржње, али исто тако и Албанци који у овој ситуацији хрле у Србију како би се лечили. Нажалост, морам да закључим да су приштински политичари, у овим тешким тренуцима, својим

понашањем још једном потврдили оно што је свима јасно, али неки од вас не желе да признају, да пројекат стварања независне државе Косова представља велику грешку дела међународне заједнице и да се држава не може створити једностраном одлуком.

Господине председниче,

Дозволите ми да још једном нагласим да Република Србија чврсто верује да проблеме треба решавати дијалогом и надамо се да ће за то што пре бити створени услови. Жеља Србије је да политиком мира и сарадње изградимо заједничку будућност.